

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 58900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטנשט הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו" אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

גאון רבי זעליגמאן ב"ר שלמה גאנז זצ"ל

הרה"צ רבי ברוך רובין מברינדוביץ זצ"ל

הרה"ק רבי נפתלי הירץ בהג"ר טוביה יחיאל מיכל זצ"ל

הרה"ק רבי שאול סג"ל בהג"ר צבי הירש זצ"ל

הרה"ק רבי חיים בהרה"ק ר' אליהו זצ"ל

משנה ב'

רבינו עובדיה מברטנורא

כלים הנוגעים במת וכו' - בין כלי מתכות בין כלי שטף ובגדים מיטמאין כמת עצמו, דכתיב (שם) בחלל חרב או במת, חרב הרי הוא כמת, והוא הדין לשאר כל הכלים. הלכך כלים הנוגעים במת נעשים אבי אבות, וכלים בכלים אב הטומאה, דלעולם אין הכלים שניים נעשים כראשונים. השלישי בין אדם בין כלים - נעשים ראשונים ומיטמאין טומאת ערב.

פִּיצַד שְׁלֶשָׁה עתה מסבירה המשנה את מה שלמדנו במשנה הקודמת, כיצד שלושה נטמאים בטומאת מת, שניים מתוכם טמאים טומאת שבעה, והשלישי טמא טומאת ערב **כְּלִים הַנוֹגְעִים בְּמֵת** הרי הם נעשים אבי אבות הטומאה, כמו המת עצמו שהוא אבי אבות הטומאה, שנאמר "וכל אשר יגע על פני השדה בחלל חרב או במת... יטמא שבעת ימים", ודרשו חכמים 'בחלל חרב', חרב הרי היא כחלל, היינו החרב שנגעה בחלל (במת) דינה כמת עצמו להיות אבי אבות הטומאה, ואין המדובר רק על חרב אלא על כל הכלים שנוגעים במת (חוץ מכלי חרס), שאם נגעו במת הרי הם נעשים אבי אבות הטומאה כמת עצמו*, **וְכִלִּים בְּכִלִּים** וכלים שנגעו בכלים שנגעו במת נעשים אב הטומאה, נמצא שהכלים הראשונים (אבי אבות הטומאה) והכלים השניים (אב הטומאה) - **טְמֵאִין טְמֵאת שְׁבַעָה יָמִים הַשְּׁלִישִׁי הַנוֹגֵעַ הַשְּׁלִישִׁי, בֵּין אָדָם וּבֵין כְּלִים** כלומר בין שנגע אדם בכלים השניים, ובין שנגעו בהם כלים אחרים - הם נעשים **טְמֵא טְמֵאת עָרֵב** לפי שבנגיעתם בכלים השניים (אב הטומאה) נעשו ראשון לטומאה.

*ויש מפרשים שסוברים שדין זה של 'חרב הרי היא כחלל' נוהג רק בכלי מתכות, ולשיטתם המדובר במשנתנו דווקא בכלי מתכת, מכל מקום הכלים הם אבי אבות הטומאה כדין המת שנגעו בו.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל מו"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה הרבנית פערייל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ג'

רבינו עובדיה מברסגורא

כיצד ארבעה – כלים הנוגעים במת, אבי אבות כמותו. ואדם בכלים, אב הטומאה. וכלים באדם, נמי אב הטומאה כאדם עצמו, דכתיב (במדבר ל"א) וכבסתם בגדיכם ביום השביעי וטהרתם, הא למדת שכל אדם הטמא טומאת שבעה מטמא הכלים טומאת שבעה.

הרביעי בין אדם בין כלים – נעשים ראשונים. והוא הדין דבכיצד שלושה הוה מצי למתני אדם הנוגע במת וכלים באדם טמאים טומאת שבעה, השלישי בין אדם בין כלים טמאין טומאת ערב. אלא מסיפא ארבעה טמאין במת שמעינן לה, דאפילו אדם בכלים שנגעו במת וכלים באדם קתני טומאת שבעה, כל שכן אדם במת עצמו וכלים באדם דאיכא טומאת שבעה.

שפוד – כמין עמוד של מתכת תקוע באמצע האוהל ובראשו קושרין האוהל. **אין האוהל מתחשב** – לפי שאין האוהל מטמא השפוד, לפיכך אינו נחשב במנין סדר הטומאות, אלא כל המונח באוהל המת כנוגע במת עצמו, ואין כאן אלא ארבעה. אי נמי, אפילו אין השפוד בתוך האוהל אלא שנוגע באוהל מבחוץ אפילו הכי אין האוהל מתחשב במנין סדר משנתנו. והכי מוכח לקמן בפרק סגס עבה במשנת טבליה של עץ.

כיצד ארבעה עתה מסבירה המשנה את מה שלמדנו במשנה א, כיצד ארבעה נטמאים בטומאת מת, שלושה מתוכם נטמאים טומאת שבעה, והרביעי טמא טומאת ערב **כלים הנוגעים במת** והם נעשים אבי אבות הטומאה כמו המת עצמו, ו**אדם** שנגע **בכלים** הללו שנגעו במת, ונעשה האדם אב הטומאה, ו**כלים** אחרים שנגעו **באדם** שנעשה אב הטומאה, ונעשו כלים אלו אב הטומאה כמו האדם שנגעו בו, כמו שנאמר "כל הורג נפש וכל נוגע בחלל תתחטאו ביום השלישי וביום השביעי" (במדבר לא, יט), ודרשו חכמים וכי תעלה על דעתך שאם ירה בו חץ או זרק בו אבן והרגו יטמא שבעת ימים, אלא שהכתוב מדבר בהורג נפש בחרב וכיוצא בה, ונמצא שהחרב נגעה במת והאדם בחרב ובגדים באדם (מה שהוא לובש) ונאמר "וכבסתם בגדיכם ביום השביעי וטהרתם" הרי למדת שכל אדם הטמא טומאת שבעה מטמא כלים הנוגעים בו גם בטומאת שבעה, ומכאן שכלים שנגעו במת ואדם נגע בהם וכלים אחרים נגעו באדם שלשתם - **טמאין טמאת שבעה** ימים והנוגע **הרביעי, בין אדם בין כלים טמאת ערב** לפי שנעשו ראשון לטומאה. **אמר רבי עקיבא: יש לי חמישי** כלומר יש מציאות שחמישה יטמאו טומאת מת, ארבעה מתוכם יהיו טמאים שבעת ימים, והחמישי יהיה טמא טומאת ערב: עתה מביאה המשנה את המקרה עליו מדבר רבי עקיבא **השפוד** שעשוי ממתכת **התחוב באהל** היינו שהוא המוט המרכזי שעליו עומד האוהל שהמת נמצא בתוכו, **האהל והשפוד** שניהם הם אבי אבות הטומאה, לפי שאוהל המת כל זמן שהמת בתוכו דינו כמת שהוא אבי אבות הטומאה, והמדובר שהאוהל עשוי מחומר שמקבל טומאת אוהלים כגון: צמר או פשתן, ואף השפוד הואיל והוא בתוך האוהל דינו כנוגע במת והוא נעשה אבי אבות הטומאה, נמצא שטומאת השפוד היא מחמת האוהל, ו**אדם הנוגע בשפוד** ונעשה האדם ע"י כך אב הטומאה ו**כלים** שנגעו **באדם** שנעשה אב הטומאה, ואף הכלים נעשים אב הטומאה כמו שלמדנו לעיל - נמצא שכל ארבעת אלו **טמאין טמאת שבעה** ימים, והנוגע **החמישי, בין אדם בין כלים** בין שנגע אדם בכלים השניים, ובין שנגעו כלים אחרים בכלים השניים - הרי הם נעשים **טמא טמאת ערב** לפי שבנגיעתם נעשו ראשון לטומאה. **אמרו לו** חכמים לרבי עקיבא: **אין האהל מתחשב** כלומר אין האוהל מטמא את השפוד, אלא המת שבאוהל מטמא אותו, לפיכך אין להתחיל את סדר הנטמאים מן האוהל, אלא מן השפוד, נמצא שניתן להעמיד את הדברים רק בארבעה שנטמאו ולא בחמישה. ועיין עוד בפירוש תפארת ישראל לענין השפוד.